

LRKSA OFICIALUS ORGANAS, KATALIKIŠKAI
TAUTISKOS MINTIES SAVAITRASTIS
Prenumerata metams \$2.00, pusmečiui \$1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas: Wilkes-Barre 3-4711

GARSAS

Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1919

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

No. 24.

Lith. Bibliog. Service
602 Harvey Street

KETVIRTADIENIS, BIRZELIO-JUNE 25, 1953

VOL.-METAI XXXVII

Dienos laisvimai

Birželio 17-tą vakarinę Europoj girdėtas Maskvos radio pranešimas liečia Lietuvą ir kitas Pabaltijo užgrobtas šalis. Iš pranešimo matosi, kad Kremliaus bosai nepatenkinti okupuotos Lietuvos komunistine vadovybe ir kad ten bus praversti griežti pakeitimai. Anot pranešimo, pats Lietuvos komunistų partijos centro komitetas nutaręs "atitaisyti rimtus trūkumus pasireiškiančius politiniame darbe, nukrypimus nuo Lenino-Stalino nacionalinės linijos, ypač atsilikimą nuo paruošimo lietuvių nacionalinių kadru talkininkauti partijai ekonominiam darbe." Dideli trūkumai ir klaidos surastos kolektyvinių ūkių (valdžios dvarų) organizaciniame ir ekonominiame tvarkyme. Be abejonės, Paleckio, Gedvilos ir kitų Lietuvos kvailių kinkos dreba. Jie skubina prisipažinti prie apsilėdimų ir klaidų ir pasižada pasitaisyti. Bet ar tas išelbės jų kailį—parodys ateitis. Išgamos, atlieka judosiška darba, Maskvai darosi nereikalingi. Galės džiaugtis, jei jų galvos išliks nepaliestos.

Birželio 17-tą rytiniam Berline, Potsdame, Babelsberge, Magdeburge, Chemnitz, Drezdene, Leipzige Gera ir kituose miestuose vokiečiai sukėlė prieš komunistinį režimą ir okupantų rusus triukšmingas demonstracijas ir riaušes. Kaip aną savaitę Čekoslovakijoje, taip ir rytinė Vokietijoje prieškomunistinėse demonstracijose dalyvavo daug darbininkų nepatenkintų darbo ir ubagiško atlyginimo sąlygomis. Demonstrantai draskė komunistų vadų paveikslus, propagandinius šūkius, vėliavas ir "ragino" rusus išsinešinti iš Vokietijos ir leisti vokiečiams susivienyti. Demonstracijų ir riaušių numalšinimui raudonieji paleido akcijon tankus, kulkošvaizdžius ir kitus ginklus. Kelios dešimtys vokiečių žuvo, šimtai sužeisti. Nemažai sužeisti Berline perbėgo į vakariečių zonas ir rado prieglaudą ligoninėse. Šios demonstracijos ir riaušės dar kartą parodė komunistų propagandos apgaulę, būk už geležinės uždangos klesti gerovė ir pasitenkinimas. Kremliaus bosai dar kartą pamatė kokios atromos jie susilauktų okupuotose kraštuose išvėlę ir rimtesnį konfliktą su vakariečiais.

Pietinė Korėja karo belaisvių, nenorinčių grįžti į raudonųjų valdomus kraštus, problemą išsprendė viena nakčia. Apie 25,000 tokių belaisvių, prezidento Rhee vyriausybės patvarkymu, paspruko iš stovyklų. Dalis įsi-jungia į pietiečių ginkluotą jėgą, kiti dar slapstosi. Jungtinių Tautų ir komunistų įgaliotiniai virš metų laiko praleido ginčams dėl karo pailaubų. Pats opiausias klausimas buvo, ka daryti su tais belaisviais, kurie nusistatė prieš komunistus ir atsiskaitė grįžti namo. Dabar gal nereiks nei Lenkijos, nei Čekoslovakijos, Indijos nei kitų šalių kareivių "globoti" tokius belaisvius, kurių stovyklose pasiliko tik keli tūkstantčiai. Beje, dėl šio įvykio smarkiai susijaudinę Jungtinėse Tautos ir U. S. vyriausybė. Kai kurios valstybės ketina ištraukti savo kareivius ir palikti korėjiečiams patiems rūpintis savo likimu.

PLB VOKIETIJOS KRAŠTO VALDYBOS PAREIŠKIMAS

JAV lietuviškoje spaudoje ke-
liais atvejais buvo pareikšta su-
sivienimo Vasario 16 Ginnazija-
jai užpirkti Huttenfeldėje namų
nuosavybės apsaugojimo ir jų
panaudojimo ateičiai reikalai.
PLB Vokietijos Krašto Valdyba
randa tai reikalingu lietuviška-
jai visuomenei paaiškinti:

1. Namai su sklypu užpirkti
PLB Vokietijos Krašto Valdy-
bos vardu ir skiriami Vasario 16
Ginnazijai. Pirkimo sutartį Val-
dybos įgalioti pasirašė valdybos
pirmininkas Pr. Zundė ir Tary-
bos narys T. Alf. Bernatonis.
2. Jei dėl kurių priežasčių atei-
tyje ginnazija nustotų veikti, na-
mai bus panaudoti kitam lietu-
viškam kultūriniam ar karitaty-
viniam reikalui: amatų mokyklai,
senelių, invalidų ar vaikų prieg-
laudai, sanatorijai ar poilsio na-
mams ir pan.
3. Atstatačius Nepriklausomai
Lietuvos Valstybei, namai perein-
a Lietuvos Valstybės nuosavy-
bėn.

4. Krašto Valdyba imsis visų
atsargumo priemonių, kad ateityje
namai negalėtų būti kieno nors
nusavinti, arba kad jie kitaip ne-
išeitų iš lietuviškų rankų.

5. Į Vasario 16 Ginnazijos Na-
mų Vajų kvietiamas aktyviai įsi-
jungti visos laisvajame pasaulyje
esančios lietuviškosios organi-
zacijos, kurios pačios pasirenka
būdą ir priemones lėšoms telkti,
atsižvelgdamos į to krašto sąly-

gas ir susidariusias tradicijas, ir
Vasario 16 Ginnazijos rėmėjai.

PLB Vokietijos Krašto
Valdyba

DIDELĖ LĒKTUVO KATASTROFA

TOKYO.—Birželio 18-tą netoli
Tokyo nukrito ir sudužo didžiulis,
Globemaster tipo lėktuvas. Žuvo
129 U. S. kariškiai.
Lėktuvas skrido iš Tokyo į
Korėją. Žuvusių daugumą sudaro
lakūnai ir inžinieriai, kurie po
poilsio vyko į savo bazes.
Si yra didžiausia pasaulio istori-
je oro katastrofa. Kitoje didžiulio
Globemaster lėktuvo katastrofoje,
įvykusioje 1952 m. gruodžio 20-tą
prie Moses Lake, Washingtono
valstybėje. Žuvo 87 asmenys.

AUKA LIETUVOS IŠLAISVINIMO FONDUI

LRKSA 109 KUOPA, New Britain, Conn., Lietuvos Išlaisvini-
mo Fondui paaukėjo \$5.00. Ši
kuopa nuolat paremia savo au-
patininkas, buvęs ilgametis Lie-
tuvų Pileičių Klubu pirminin-
kas—dabar direktorius ir nuo-
pat įkūrimo dienos BALFo ak-
tyvus dalyvis.

LRKSA 142 KUOPA PAGERBĖ SAVO VADOVYBĖ

CLEVELAND, Ohio.—Gegu-
žės 17-tą Šv. Jurgio parapijos
svetainėje 142 kuopa surengė pa-
gerbimą savo vadovybei.

Rengimo komisijos pirmininkė
Paulė Glugodiene pranešė, kad
šiandien yra vakariene—pagerbi-
mas mūsų valdybos ilgametį pa-
reigūnų ir veikėjų. Kai kurie
jų darbuojasi net po 19-20 metų.
Garbės svečiams buvo prisegtos
bažos gėlės, kaip pagarbos žen-
klas. Pagerbi—ilgametis pirmi-
ninkas Jonas Zeunis, nutarimų
raštininkė B. Bacevičienė, finan-
sų raštininkas Jurgis K. Venšlo-
vas, išdininė Teklė Cesnienė,
vice pirmininkas Stasys Mažens-
kas, išdo globėja Mrs. Staniškie-
nė, Z. Dučmonas, tvarkdarė Pul-
kerija Graičiūnienė, pračity daug
pasidaravusių kuopos gerovėi
Ona Smičienė, daug metų buvu-
si valdyboje Vladislava Šukienė,
buvęs ilgametis išdinininkas An-
anas Vilimas, Stasė Mušinskienė,
Pranas Suktus ir scenos darbuo-
tojai Mr. ir Mrs. Rocevičiai. Tai-
gi pasijustos dovanos negalė-
jusioms dalyvauti kuopos veikė-
joms Pranciškai Skuzinskienė,
Emilijai Aleknicenei ir Onai Kuz-
mauskaitėi, iš kurių gauti padė-
kos laiškeliai.

Po dovanų išdalinimo, progra-
mos vedėjo vietą užėmė pirmi-
ninkas Jonas Zeunis, kuris nuo-
širdžiai padėjo komisijos na-
rėms Paulė Glugodienei, Rožei
Vitorienei, Pulkerijai Graičiū-
nienėi, Adelei Vaičienei ir padė-
jėjoms p. Šimaitienei ir Jadvy-
gai Mackevičienei už šio gražaus
bankieto surengimą ir pristatė
visus garbės svečius tarti žodį.
J. K. Venšlovas tarp ko kito kal-
bėjo apie Susivienijimo naudini-
gumą ir kvietė prisirašinti nau-
jus narius. Z. Dučmonas labai iš-
gyrė šeimininkes už taip skanius
pietus ir džiaugėsi pacia orga-
nizacija, kuri taip tvarkingai ve-
dama. Visi kiti dėkojo už dova-
nas ir skanius pietus. B. Bace-
vičienė tarp ko kito prisiminė,
kad šiemet sueina 25 metai nuo
142 kuopos suorganizavimo.

Paulė Glugodiene, ilgametė
mūsų kuopos korespondentė,
šios kuopos organizatorė ir nuo-
latinė veikėja valdyboje ir įvai-
riose komisijose, šį bankietį su-
planavo ir visus garbės svečius
apdovanojo gėlėmis.

Užsibaigus kalboms, mūsų dva-
sios vadas kun. dr. K. Širvaitis
pasakė trumpą kalbą ir sukalbė-
jo maldą. Po to visi svečiai ėjo
pakortuoti.

Šio vakaro įspūdziai pasiliks
ilgai atminty.

Vakara užbaigiant, p. Rocevi-
čius, įžymus spaudos rėmėjas ir
kiosko vedėjas, pasakė gražią
kalbą ir priminė, kad kuo toliau
tuo daugiau sužino gerų dalykų
iš senų lietuvių veikimo. A. C.

ADV. J. J. GRIGALIUS SVARBIAM KOMITETE

SO. BOSTON, Mass.—Šiomis
dienomis Bostono majoras John
B. Hynes išleido potvarkį—pa-
grazinti South Bostono centrą,
pradedant nuo Broadway tarp F
ir J gatvių ir einant į pietus iki
pajūrio. Tame ruože bus taiso-
mi šaligatviai ir platinamos gat-
vės, bus įtaisytas geresnis ir mo-
derniškesnis gatvių apšvietimas
ir apsidinta medžiais.

Tam tikslui majoras Hynes su-
darė iš 16 asmenų komitetą į ku-
rį įeina So. Bostono teisėjai, ad-
vokatai, bankų pirmininkai, fab-
rikantai bei organizacijų vadai.
Vientelis lietuvių, kuris įeina
į šį komitetą, yra advokatas John
J. Grigalius. Garbė jam. Jis yra
energingas lietuvių darbuotojas:
L. R. K. Susivienijimo Ameriko-
je centro vice pirmininkas, ALT
centro valdybos narys ir skyriaus
pirmininkas, buvęs ilgametis Lie-
tuvų Pileičių Klubu pirminin-
kas—dabar direktorius ir nuo-
pat įkūrimo dienos BALFo ak-
tyvus dalyvis.

Žinios iš Pavergtos Lietuvos

(Žinios surinktos iš vokiečių sugrįžusių iš Lietuvos)

Jauna vokiečių pasakojė, kad
ji, būdama Lietuvoje, buvo pri-
imta vieno ūkininko, netoli Kau-
no, šeimoje ir buvo laikoma, kaip
tikroji dukterė.

Ziemos metu ji lankiusi mo-
kyklą. Iš viso mokyklą lankiu-
si dvi žiemos. Mokytiis jai ge-
rai sekėsi. Niekas nežinojo, kas
ji, tik mokykloje mokytoja pas-
tebėjo, kad ji yra vokiečių dū-
ktė.

Mačiusi ir partizanų Lietuvoje,
patyrusi jos istoriją, davusi pa-
jieskojimą istaigos Berlyne ad-
resą ir tuo būdu atsiliepusi jos
motina iš Wurttembergo. Mo-
kykloje buvo 4 skyriai—visi vie-
noje klasėje. Mokinių iš viso bu-
vė 25—iš to paties ir artimiausio
skyrūose daugiausia buvę lietuvių
kalba skaitymai ir skaitiavimas,
paskui—rašymas ir rusų kalba
skaitymai, dainavimas ir kt. Ru-
siškai kalbėti pradžios mokyklo-
je mokiniai neišmokdavo, bet ra-
šyti pramokdavo jau pirmaisiais
metais. Mokykloje propagandos
daug nebuvo, Stalinio portretas
kabėjo ant sienos ir buvo knygo-
je, bet jį niekas ypatingo dė-
moje nekrepies. Mokiniai daina-
vo paprastas liaudies dainas ir
kelias lietuviškas komunistines.
Vyti ir kitus tautiškus Nepri-
klausomos Lietuvos simbolius
vaikai ir ji pati visus gerai žino-

Ji mokanti ir partizanų dainų,
nors daugumą jau pamiršusi.
Vieną tik prisimenanti:

Atėjo šiltas pavasarėlis,
Jaunas lietuvi, kodėl pražuvai?
Kai tavę žudė žiaurus ruskeliai,
Aplink stovėjo žali miškai.

O kai vežė per akmenėlius,
Aplinkui liko kraujo klanai.

Tau pagailėjo liepos lentelės,
Tau pagailėjo žemės šventos.

Tavę jaunutį į Nemunę
Imtė rusai tuoj po aušros.

PLBVKVI

JULIUS IR ETHEL ROSENBERGAI UŽBAIGĖ ELEKTROS KEDĖJ

OSSINING, N. Y.—Birželio
19-tą autoritetai įvykdė teismo
sprendimą pasodindami elektros
kedėn šnipus Julijų ir Ethel Ro-
senbergus išdavusius Sovietų
Rusijai atomines paslaptis.

Rosenbergai turėjo progą įro-
dyti savo nekaltumą, net mirties
sprendimo įvykdymas buvo ke-
liais atvejais atidėliojamas. Bet
jų nusikaltimas tiek buvo dide-
lis, kad ir pats prezidentas Eisen-
hower atsisakė pakeisti teismų
sprendimus.

Kiti keturi šnipai, veikę su
Rosenbergais, atlieka savo baus-
mes kalėjimuose. Dr. Klaus
Fuchs Anglijos teismo pasmerk-
tas keturiolikai metų kalėjimo.
Harry Gold, chemistas, areštuot-
as Philadelphiaj, taipgi nubaustas
30-čiai metų kalėjimo.

David Greenglass, karo laiku
atominio projekto armijos ser-
žantas, kuris liudijo prieš savo
seserį Rosenbergiene, nubaustas
15-kai metų kalėjimo. Šnipų
grupės kurjeris Morton Sobell
nubaustas 30-čiai metų kalėjimo.
L. Venclouvi.

AR MOKATE LINKSMINTIS IR KITUS PRADŽIUGINTI?

Aišku, kiekvienas atsakys, kad moka. Bet mokslui
galo nėra. Visur ir visada žmogus šio to išmoksta. Kaip
gražiai pasilinksinti,—pamatysime liepos 4 dieną Nu-
kryžiuotojo Jėzaus Seserų piktike. Tiesa, seselės ne pa-
čios tą piktiką rengia,—joms padeda jų geradariai,—bet
joms rūpesčio ir darbo bus ligi kaklo, kad tik mums būtų
linksmiau ir maloniau.

O kas seselėms? Joms bus malonu pamatyti savo ge-
radarius, senus pažįstamus ir naujus svečius. Joms bus
malonu, kad geri žmonės paremia jų darbą—senelių glo-
bojimą, vaikūčių mokymą, ligonių slaugymą, ir jų mal-
das, kurias jos siunčia iš savo širdžių už mus visus. Taigi,
apsilankydami liepos 4 dieną piktike mes turėsime pro-
gą ir kitus pradžiuginti. Pradžiuginti visus tuos, kurie
daug dirba ir kenčia visokeriopas nedateklus.

Piktiko pasisekimas ir pagelba seselėms ir seneliams
priklauso nuo mūsų. O rengėjai mūsų tikrai neapvils, nes
ir šiemet piktiką rengia patyręs ruošėjas kun. Jonas F.
Baltusevičius (Boil) ir darbušis jo parapijiečiai. Jie mo-
ka įtaisyti puikius pavėsius su daugybe visokių laimejamų,
užkandžių, gėrimų ir gėrimų.

Tad visi visi—didi ir maži, seni ir jauni liepos 4 die-
nā į piktiką Elmhurst, Pa.

PASKUTINĖ VAJAUS SAVAITĖ

IŠRODO, KAD KIMUTIS IR ŠIMONIS LAIMES
AUKŠČIAUSIAS DOVANAS

Pereitą savaitę Susivienijimo centras įregistravo šiuos
naujus narius:

179 kp. E. St. Louis, Ill.—Shaefer Victoria T.....	Kimutis
179 " E. St. Louis, Ill.—Schaefer Barbara A. (Juv.)	"
179 " E. St. Louis, Ill.—Kimutis Nancy M. (Juv.)	"
179 " E. St. Louis, Ill.—Kimutis Karen Ann (Juv.)	"
179 " E. St. Louis, Ill.—Zabel Joann (Juv.)	"
179 " E. St. Louis, Ill.—Yociss David P. (Juv.)	"
265 " Detroit, Mich.—Gricius Celestina (Juv.)	Šimonis
265 " Detroit, Mich.—Gricius Algimantas K. (Juv.)	"
265 " Detroit, Mich.—Gricius Marija V. (Juv.)	"
101 " Chicago, Ill.—Čipuraitė Barbora	Lipčienė
222 " Wilkes-Barre, Pa.—Gorecki Marielena (Juv.)	Mennens
115 " Brooklyn, N. Y.—Ilginas Elena	Bobelis

179 kuopos organizatorius Matas S. Kimutis prie sa-
vo davinų dar pridėjo 6 naujus narius; 265 kuopos or-
ganizatorius Matas Šimonis 3; Ursulė Lipčienė, Bronius
Bobelis ir Elena Mensiskaitė-Mennens įrašė po 1.

Jei paskutinę šio specialaus vajuos savaitę neiškils
koks nors "tamsusis arklys" (dark horse), Matas S. Ki-
mutis laimės aukščiausią premiją, o Matas Šimonis paims
antra aukščiausią. Taigi, ši paskutinė savaitė yra labai
reikšminga.

VIENO ŽMOGAUS LAIŠKAS

LESTER B. GRANGER
Exec. Secretary, National Urban League

Parvažiavę iš užsienio ameri-
kiečiai keliautojai yra visad ne-
maloniai nustebinti anti-ameri-
koniškosios propagandos, daž-
niausiai komunistų skleidžiamos,
pasisekimu. Jie negali suprasti,
kodėl mūsų šalis nesugeba ge-
riau atsikirsti politiniais ir ūki-
niais argumentais, juo labiau, kai
mes turime "Amerikos Balsą" ir
kitas informacijos istaigas, ku-
rias gali paremti gambiausi pasau-
lyje skelbimų ir visuomenės san-
tykių žinovai.

Keliautojai turi pagrindo rū-
pintis. Teisybė, kad svetimtau-
čiai apie mūsų gyvenimą Jung-
tinėse Valstybėse dažnai turi
klaidingą supratimą, lygiai kaip
jei dažniausiai klaidingai su-
pranta mūsų vyriausybės užsie-
nių politikos linija. Įdomu, jog
šie klaidingi gandai apie Jung-
tines Amerikos Valstybes nėra
komunistų viešai skleidžiami.
Žmonės pamatė kas juos sklei-
džia, nustotų šitokioms žinioms
tikėti. Gi labiausiai paveikia ne-
tiesioginiai skleidžiama propa-
ganda, kuria svetimsčiai dažnai
patiki, nes nežino faktų. Jie
kreipiasi ty faktų išaiškinimo
ir savuosius "draugus" ir laikra-
ščius, kurie dažniausiai būna iš-
tikimi komunistinės linijos vyk-
dytojai. Jų pakankamai yra Eu-
ropoje ir Azijoje.

Indusai, kurie turėjo progos
naudotis mūsų ambasados teikia-
ma informacija, vistiek apie mū-
sų kraštą galvojo labai skeptiš-
kai, ypač pradėjo kalbą apie ra-
sinį klausimą amerikiniėje demo-
kratijoje. Jie grindė savo nuo-
monę solidžiais apverktiniais fak-
tais—iš pietinių valstybių segre-
gaciniais įstatymais, minios teismų
mu ir vis dar plačiai pasirei-
škiančia krašte rasinė diskrimina-
cija. Be to, jie dažnai rėmėsi
iškreiptais gaudais dėl rasinio
neteisingumo Jung. Valstybėse
ir jiems labiausiai trūko šiandie-
ninių faktų, kas yra tuo reikalu
pagėrėje ir kas dėl to daroma.

Ir daugiau tokių faktų, man
jau sugrįžus, mane paskatino pa-
rašyti "Letters from America"
agentūrai, kuri tebetesia savo pa-
stangas, kad svetimtaučiai apie
Ameriką sužinotų iš pačių tin-
kamiausių šaltinių. Tiesa, mūsų
dar laukia ilgas kelias iki rasi-
nė neapykanta bus galutinai pa-
naikinta, iki Konstitucijos ga-
rantijos bus tikrai įgyvendintos

Britų Reuterio agentūros ži-
nomis. Vatikano informacijų
biuras paskelbė paskiausius duo-
menis, kaip bolševikai persekio-
ja katalikų dvasininkus. 131
kardinolas, arkivyskupas ir vys-
kupas esą sukišti į kalėjimus, iš-
tremti arba jėga neleidžiami eiti
savo pareigų. Tarp jų minimi ir
6 Lietuvoje.

Washingtonas.—Trijų didžiū-
jų valstybių—U. S., Anglijos ir
Prancūzijos—aukštųjų pareigū-
nų konferencija prasidės liepos
8-tą Bermudoje.

Washingtonas.—Birželio 22-ą
prezidentas Eisenhower pasiuntė
į Seul specialį atstovą tartis su
pietinės Korėjos prezidentu
Syngman Rhee.

Berlinas.—Birželio 22-ą Mas-
kvos įsakymu sovietų kontroliuo-
jamoj rytinėj Vokietijos zonoj
sumta 30,000 buvusių vokiečių
armijos oficerių.

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE OFICIALUS ORGANAS

GARSAS

Išleina ketvirtadieniais Rėdaguoja MATAS ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:

Jung. Am. Valst. metams \$2.00, pusei metų \$1.00; užsieniuose metams \$3.00 Skelbimų kainos sulig pareikalavimu

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America

"GARSAS"

73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa. PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

PAKLYDUSIO PASAULIO TRAGEDIJA

Žmonija pergyvena gilią krizę. Tas varginantis kirmynas yra kaip tik prieštaravimas žmogaus prigimčiai, siekiančiai iš esmės tvarkos ir lygsvaros. Kažkokia nematoma jėga veikia išsaulindama keistas kombinacijas, daug pavojingesnes už pasaulinį karą. Žmonės paklydo naujų labirinte, neradami savo dvasiai ramybės. Tautos užsidarė savo asmeniškume, bandydamos pralenkti vienos kitas, nesiskaitydamos su priemonėmis. Intelligencija nukrypo į neopagoniškas doktrinas. Praktiškai Dievas yra išmestas iš visuomeninio gyvenimo.

Štai tikroji krizė, kuri kaip plieninis šalmas gaubia pasaulį ir sielas. Tai valdžios, autoriteto, socialinių institucijų ir ekonomijos krizė. Pasaulis užmiršo, kad virš ekonominių ir tautinių rūpesčių stovi kažkas aukščiau: Dievas ir siela. Moderniškasis žmogus išmainė sielą ant materializmo.

Tokiu būdu žmogus, išsivadavęs iš "Dievo vergijos", lyg pasijuto esąs "laisvas", bet mes matome, kad tas pasprukimas nuo Dievo nuvedė pasaulį į negirdėtą istorinį vergiškumą. Progresas be krikščioniškosios dvasios, pasistatęs pats save tikslu, prarado tikrąjį gyvybės šaltinį, panerdamas kūną ir sielą mirties gyvenime.

Žmogus, kuris tikėjosi galis gyventi be Dievo, įrodė savo nepajėgumą, patvirtindamas sielos nemirtingumą. Komunizmas užkrėtė pasaulį nežmoniškomis klaidomis, atnešdamas bausių abejingumą tikėjime. Ir taip daugelis susidarė klaidinga nuomone, pastatydami tarp gyvenimo ir religijos mūrinę sieną be langų. Vienok sąžinės balso neužslopins jokia jėga.

Raudonoji jėga užkrėtė tautas ir kaip koks vėžys pakerta iš pagrindų demokratišką visuomenę, veddamas ją į kruviną kovą, baigiantis teroru ir vergija. Ten žmonės maininami prakaitu ir asaromis, kol priešas iščiulpija paskutinį jų kraujo lašelį.

Pasaulis paklydo. Norint rasti kelią į gyvenimą, reikia suprasti ir išpažinti klaidas. Toks žingsnis būtų lygu sugrįžimui prie Dievo.

B. Mikalauskas

LIETUVOS VYČIAI MINI 40 METŲ SUKAKTĮ

Šių metų rugpjūčio 27-30 d. Bostone įvyks Lietuvos Vyčių metinis seimas. Vyčių vadovybė šiam seimui rimtai pasiruošia. Mat, norima tinkamai atžymėti šios organizacijos 40 metų gyvavimo ir veiklos sukaktį.

Vyčiai per tą laiką tikrai yra daug nuveikę Dievui ir Tėvynei. Prieš Vyčių atsiradimą, lietuvių jaunuomenė, daugumoje atvykusi iš Lietuvos—iš jos žaliųjų kaimų—buvo stipriai veikliama laisvamaniškos akcijos. Katalikų darbuotojų buvo mažai, jų spauda menkė. Lietuvius, taigi, ir jaunuomenę, "svietė" Šliupai, Mockai, Šestokai, Karaliai ir kiti panašūs tipai. Jie plūdo Dievą, Bažnyčią, tikėjimą ir neretai patį lietuvišką patriotizmą. Laisvamaniams anais laikais, iš tikrųjų, sekėsi ir išrodyti, kad plėtojti visuomenę ir gausingą jaunuomenę žus laisvamaniškos akcijos.

Terminai, kuri buvo prieš porą metų naujai atstatyta, vaizdais, diagramomis ir paaiškinimais suruošė paroda "Anapus". Joje yra parodytas visas gyvenimo siaubas tų, kuriems tenka gyventi už geležinės uždangos. Tarp Sovietų teroro aukų minimas vyskupas Borisevičius, kuris buvo bolševikų pasmerktas mirti. Pati paroda—įspūdinga ir įdomi. Privežta originalių krautuvų prekių su kvitų originalais ir kainomis, paverstomis į darbo valandas. Pavyzdžiui Varšuvoje už 204,50 zlotų pirka kepturę atsieina ten 40 darbo valandų, o tokia pati kepturė gaunama Italijoje už 500 lyrų, t. y. tik už 2 darbo valandas. Panašių eksponatų yra daugybė.

PARODA "ANAPUS"

Sao Paulo, Brazilija.—Birželio 18-tą kalnuotoj vjetoj nukrito ir sudėgė didelis Panair do Brasil Constellation lėlinos lėktuvas. Žuvo 17 asmenų.

SOVIETIŠKOJI VISUOMENĖ

Visos tautos tiek šioje, tiek anoje geležinės uždangos pusėje karo nenori. Vakarų pasaulis dėjo ir tebededa visas pastangas sustabdyti sugyvenimo modus vėdinti su komunistiniu bloku ir komunizmo plėtojimąsi sustabdyti. Bet dabar Vakaruose ima vyrtauti nuomonė, jog bolševikų taikos manevrai tėra tikta gudrios taktikos vingiai, kai bolševizmui reikia atsikvėpti, o komunistinio pavojaus pašalinimas pasaulyje tebus įvykdytas tik tada, kai bus pašalintas komunistinis režimas pačioje Rusijoje.

Ar tai įmanoma pasiekti be karo? I tokį klausimą negalima visiškai tiksliai atsakyti. Bet galima užtikrinti, jog ir be karo galima priešai alinti ir tokiu būdu jį silpninti, prisidedant prie jo sužlugdymo. Norint tai įvykdyti, reikia studijuoti patį priešą ir jo jėgų veiksnius. Vienas iš tokių veiksnių yra sovietiškoji visuomenė.

Sovietų Sąjungos visuomenė nėra natūralaus istorinio proceso išdava, bet buvo Sovietų potencialo dirbtinai sudaryta per palyginti trumpą laikotarpį. Todėl

G. KLIMOVAS APIE PABALTIO VALSTYBIŲ ATEITĮ

Elta, norėdama supažindinti skaitytojus su kitų tautų antikomunistiniais sąjūdžiais, jų organizacija ir veikla, šį kartą duoda vieno iš rusų emigrantų vadų, G. Klimovo, pasisakymų apie Pabaltijo valstybes, jų ateitį, reikalą visiems stiprinti antikomunistinę akciją ir kt. Savo nusistatymą, būdingą didžiąjai rusų emigrantų daugumai, G. Klimovas yra pareiškęs tiek per pasikalbėjimą su estų laisvės kovotojų organo "Voitėja" specialistu Munchene, tiek per 5 Sovietų karininkų vokiečių spaudoje duota interviu Hamburgėje, tiek kitokiomis progomis. Prieš pasitraukdamas į Vakarų, inž. G. Klimovas dirbo Sovietų karinės administracijos vadovybėje ir paskiau parašė visame pasaulyje didelį susidomėjimą sukėlusį veikalą "Berlyno Kremlius". Šiuo metu jis vadovauja pokario emigrantų kovos organizacijai ir yra rusų laikraščio "Svoboda" ("Laisvė") vyriausias redaktorius. Būdinga, jog Klimovas, kaip visa eilė kitų rusų emigrantų vadų aiškiai ir nedviprasmiškai pasisako, kad Pabaltijo valstybės turi teisę į nepriklausomybę.

Kaip jūs, jūs vadovaujama organizacija ir jūs turimate duomenimis rusų tauta žiūrės į Pabaltijo valstybes, kai bus komunizmas sugniudytas?

— Aš norėčiau ir šį klausimą, — pastebi G. Klimovas, — atsakyti priešinga eile. Aš pats jau esu sovietinės kartos žmogus ir be

SUKAKTIES IŠKILMĖS LAWRENCE

LAWRENCE, Mass. — Arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D., gegužės 30 d. atgiedojo pontifikalines šv. Mišias šios parapijos 50 metų gyvavimo sukakties proga. Parapijos choras, vadovaujamas muz. Algio Šimkaus, gražiai laike mišių giedojo.

Arkivyskupas savo pamokslė pabrėžė pirmųjų atėvių lietuvių pasiaukojimą, kuriant savo lietuviškas parapijas, ir ragino vyresniesiems padėti jaunimui žengti į gyvenimą, dirbti su jaunimu ir dėl jaunimo.

Buvusieji ir dabartiniai parapijos kunigai asistavo mišiose, būtent: kun. Pranciškus Strakauskas, kun. Jonas Skalandis, kun. Jonas Bernatonis, kun. Petras Sakals, kun. Vac. Paulauskas, prel. P. M. Juras ir kun. Albinas Janiūnas. Tėvas Jonas Jančius, MIC, užėmė kun. Pranciškaus Virmausko vietą asistuje, kadangi kun. Pr. Virmauskui sukludė laiku atvykti susikimšę kelyje automobiliu.

Tėvai marijonai, kurie čia gimė, buvo krikštyti ir laikė savo primicijas šioje parapijoje, irgi asistavo, būtent: T. Juozas Pauliukonis, T. Mykolas Jodka ir T. Petras Kranch-Krancevičius.

Buvo daug kunigų ir vienuolių, kilusių iš šios parapijos, ir daug parapijiečių Mišių aukoje.

Iš svečių kunigų buvo kun. Juozas Valantiejus iš Waterbury, kun. Konstantas Vasys iš Worcesterio, kun. Pranciškus Juškaitis iš Cambridge, Tėvai Pranciškonai, Tėvai Marijonai iš Thompson, kun. Kazimieras Jenkus iš Lowellio, Tėvas James Hurley, augustijonas iš Lawrence. Paskutiniai du kunigai asistavo Mišiose. Kun. Albertas Kontautas buvo atvykęs iš So. Bostono, ir Tėvas Antanas Bružas, M. S., iš Ipswich, Mass.

Arti 600 žmonių dalyvavo parapijos aukšinio jubiliejaus bankiete, kuris įvyko gegužės 31 d. Sv. Marijos Auditorijoje. Darb.

REMIA LIETUVIŲ ŠVENTOVĖS PASTATYMA

KUN. ANTANAS SABAS iš Sudbury, Ont., Canada, rašo Tėvui J. Bružikui, S. J.:

Didžiai Gerb. Tėveli, Misijonieriau,

Nors, kaip žinote, Kanadoj kunigų pajamos yra gana mažos, bet turint prieš akis tokį šilnų tikslą, kaip lietuvių šventovės pastatymą Montevideo mieste, iš kur sklis Dievo ir mūsų brangiosios Tėvynės garbė, siunčiu banko čekį, kad susidarytų visa šimtinė. Tikiu, kad ir kiti lietuviai kunigai ir pasauliečiai nuoširdžiai parems tą religinio ir patriotinio lietuviško paminklą pastatymą Pietų Amerikoje, ir Jūs kilnios pastangos bei vargas bus apvainikuotas gražiu lietuviško duosmūo vainiku. Tegul Dievas laimina Jūsų pradėtąjį kilnų darbą, ir lietuvių aukos Marijos šventovei tepagreitina mūsų Tėvynės prisikėlimą. Savo maldose prisiminkite ir mane.

Reiškiu pagarbą,

Kun. Ant. Sabas

Taip, brangus kunige, mielai prisiminsiu Jus savo maldose. Jūs apaštališka širdis giliai atjautė mano didelį ir sunkų rūpę, — į pastatytą Urugvajaus lietuviams Marijos (Fatimos) šventovę. Bažnyčios jėgų būtinai reikalingi, o patys daugumoj neturinti ir dabar jau virš kaip 8 mėnesiai jų didelė dalis nedirba, gi varge ir komunizmas įleido giliai šaknis. Tikiuosi, kad išgirs mano nuoširdų prašymą ir kiti brangūs lietuviai kunigai ir pasauliečiai (jau ne vienas atsiliepė) ir Urugvajaus lietuviai greitu laiku susilauks šventovės...

Dėkingas misijonierius

J. Bružikas, S. J.

5541 So. Paulina St. Chicago 36, Ill.

JAV Oro Biuras kiekvieną dieną iš 5,000 užsienio radijo stočių gauna 25,000 pranešimų. Savo ruožtu, JAV meteorologijos biuro stebėjimai, kartu su Karo Aviacijos Meteorologijos Biuro pranešimais, yra siunčiami kitiems kraštams.

MYLĖK, LIETUVI

Mylėk, lietuvi, tą brangią žemę, Kame nuo amžių tėvai gyveno: Čia tavo kūnas sau maistą semia, Čia grynai dvasiai tiek sveiko peno!

Mylėk jos kalbą, senovės būdą, Jos girių kvapą, žaliąsias pievas; I jos dirvonus pasėjęs grūdą, Žinai, jo vaisių palaimins Dievas.

Mylėk prabočių kapus garbingus, Kur amžiais ilsis tėvynės sūnūs! Mylėk tuos amžius vardaš garsingus, Kurie išugdė tautos galūnius!

Maironis

JĄ IŠVEŽĖ NAKČIA...

Ją išvežė nakčia iš tėviškės namų: Kur vyras? Kur vaikai? Nežino... Nežinos Ir žemėj svetimoj, tarp nedraugų pikty Suvyto kūnas jos nuo bado ir džiuvos.

Nuo rūpesčių didžiū sidabrinis plaukai, Gyveno kaip sapne ir verkė naktimis: Kur vyras? Kur namai? Kur mylimi vaikai?... O budeliai pikti dar tyčiojos iš jos.

Ant gultų purvinų nualpo ji nakčia, Nebeplakė širdis,—palaužė ją kančia... Ją išmetė griovinė be kryžiaus, be maldos,— Jau niekad nematys tėvynės mylimos.

Ar rytą saulė kels, o vakarėli guls, Vaikučiai išvežti be motinos prapuls... Ir jiems žydrias akis varnai iškapos,— Jau niekad neregės daugiau jie Lietuvos.

Petras Babickas

JAV VYRIAUSIAS PROKURORAS UŽTIKRINA NATURALIZUOTŲ PILIEČIŲ LYGYBĖ

Savo pareikšime 23 metinei Tautinio Naturalizacijos ir Pilietybės Komitetui Konferencijai, New Yorke, JAV prokuroras (Attorney General) Herbert Brownell, Jr. pastebėjo, jog naturalizuotųjų piliečių padėtis yra "dalykas, kurį mes visi turime vertinti ir ginti." Jis apgailėjo kilusią baimę ir sumišimą svarstant naująjį imigracijos įstatymą ir užtikrino, kad įstatymis gerbia JAV-bių rezidentai neturi dėl jo baimintis. Paskutiniojo meto investigacijos, remiantis šiuo įstatymu, buvo nukreiptos tik prieš labai menką naturalizuotųjų piliečių dalį, kurie buvo įtarti kaip dirbą pagrindinį darbą, kaip kriminalistai ar kitoki niekadėjai.

Zemiau pateikiame ištrauką iš Valstybės Prokuroro pareiškimo:

"Epiškoje Amerikos istorijoje svetimaučiai yra suvaidinę sprendžiamą vaidmenį. Kai kurie iš jų tapo pavyzdiniais pramonės, mokslo ir meno vadovais. Kiti, nors palyginant nežinomi, yra atlikę didžiulės svarbos kasdieniame gyvenime darbus. Ir jie savo vaikams, čia gimusiems įskiepijo kilnius idėjas, kuriomis vadovaudamasi mūsų tauta tapo pasaulio demokratijos vadu.

"Šiuo metu Amerika pergyvena savo istorijos krizę. Tuo pačiu tai yra 'time of change' ir mūsų vadovaujančiuose veikniuose. Tiems, tiesioginiai besirūpinantiems užsienyje gimusių mūsų piliečių grove, taipgi yra laikas, kada jie savo veiksmus turi interpretuoti pagal naująjį imigracijos ir tautybių įstatymą. Kaip jūs žinote, naujasis statusas suko-deksavo egzistavusį įstatymą ir jame padarė daugybę pakeitimų. Besvarstant šį platų ir neįsivertinamą, komplikuo-tą įstatymą mūsų sveturi gimusioje visuomenėje buvo išsaulkta sumišimas ir baimė. Mes žinome, kad šis susirūpinimas su laiku prapuls, tačiau pasinaudodamas šia proga, norėčiau užtikrinti jus, kad nėra ne mažiausio pagrindo ko nors bijoj-tis visiems įstatymus gerbian-tiems Jung. Valstybių piliečiams. Mūsų šalies tradicinė politika buvo ir yra svetingumas ir tolerancija visų atžvil-giu, atvykusių gyventi su mu-mis. Nuo pirmųjų dienų Ame-rika priėmė imigrantus, juos sveikino mūsų visuomenėje ir drąsino juos tapti Amerikos piliečiais. Mūsų tauta ir toliau laikysis šio nuoširdumo.

"Šiuo kritišku laikotarpiu yra būtina pagriežinti būdus, kad užtikrinti savo tautinį saugumą. Kaip šios kampanijos viena fazė yra budrumas, dėlto tūkstančiai mūsų piliečių buvo klausinėjami. Dar peranksti pasakyti, kiek šis apklaušinėjimai patieks įrodymų, jog kai kurių piliečių buvo gauta ne-teisėtai. Bet tai liečia tik labai mažą piliečių dalį—1/10 mūsų naturalizuotųjų piliečių. Ir apklaušinėjimai yra nukreipti tik prieš kriminalistus, pogrindžio veikėjus ir įvairiausius spekuliantus. Norėčiau pabrėžti, kad 99.9% mūsų pilie-tintųjų yra padorūs, ištikimi ir įstatymus gerbia ir jie neturėtų turėti nė mažiausios baimės."

Tautinė Pilietybės ir Iplietini-mo Konferencija yra grupė asmenų, kurie rūpinasi pagerinti įstatymus liečiančius pilietybės ir iplietinimo įstatymus ir jų pravedimą.

Dr. Donald B. Young yra šios grupės pirmininkas; Read Lewis yra Vykdomosios Tarybos direktorius ir Mrs. Ruth Z. Murphy, vice-direktorė. Dvidešimt trečioje konferencijoje pagrindinė tema buvo: "Our National Policy and the Foreignborn."

Common Council

PERKELTI Į NAUJAS PATALPAS

Memmingeno lietuvių stovyklos gyventojai jau visi perkelti į naujas patalpas, kuriose apgyvendinta apie 370 lietuvių. 12 pavieniū lietuvių, kurie nepritapo prie šeimų, išvežta į Landshutą, o 3 lietuviai išvežti į senelių prieglaudą. Šiuo metu Memmingeno apylinkėje iš viso yra per 400 lietuvių.

Stovyklos vargo mokykla, ne-žūrint persikraustymo, visą laiką veikia. Laikiniai mokykla įsikūrė vienos svetainės patalpoje.

Žvalgas

Lithuania--An Historical Sketch

(Continuation)

Period of Dependence

Under Vytautas, Lithuania reached the zenith of her power. Vytautas was one of the most powerful princes of Europe; he ruled over immense territories (several times larger than the territories of his ally, Poland); numerous Russian princes, the Golden Horde and the Crimean Tartars, obeyed him. In 1410, with the help of the Poles, he inflicted a crushing defeat on the hereditary enemy, the Teutonic Order, at Grunwald. He formed the project of expelling the Tartars from Europe and nearly succeeded. Towards the end of his reign, he determined to raise Lithuania from a Grand Duchy to a Kingdom. In this plan he was supported by the German Emperor Sigismund, but he was already an old man of over eighty and died in 1430, before the coronation, delayed by the desperate intrigues of the Poles, could take place. Vytautas was the last great Lithuanian ruler.

Long and difficult wars with the rulers of Moscow, who, having risen to power in the respite from Tartar invasions obtained for them by Vytautas, now endeavored to free and unite the various Russian territories, weakened Lithuania. Strong rulers lacking, internal difficulties also arose. Polish influence gradually increased and finally led to the disastrous political Union of Lublin, in 1569. Under this pact the two countries formed a federation which they called a Commonwealth at the head of which was a king elected by both; this ruler was also elected Grand Duke of Lithuania. There was a common Senate and Diet and a common foreign policy. But Lithuania had its own government, treasury, law courts, army and administration. The union did not create any particular cordiality between the two States. The Lithuanian separatist spirit was made manifest on every conceivable occasion. Only the minor nobility inclined towards Poland because of the extensive political privileges which they were able to obtain there. The bestowal of these privileges, or "liberties", as they were called, hastened the Polonization of the petty nobility and opened an immeasurable gulf between them and the common people who remained faithful to their native tongue and traditions. These privileges also weakened the central power and did much to undermine public order. Besides other corruptive forces, the conditions surrounding the elections of the kings demoralized the electors and gave continual opportunity for foreign interference. Internal chaos and repeated appeals for foreign intervention finally gave the powerful neighbors of the unfortunate Commonwealth—Austria, Russia and Prussia—a pretext for dividing its territories among themselves. The final partition of 1795 marks the end of the first period of independence of both Lithuania and Poland.

Lithuania was subject to Russia for a hundred and twenty years, from 1795 to the German occupation in 1915. This, together with the German occupation, was the darkest period in Lithuanian history. Ever the name of Lithuania was effaced from the map of the world; her territory was simply called the "Northwest Provinces" and was administered exactly as all the other Russian provinces or "governments". Two attempts at rebellion (in 1830 and 1863 in conjunction with the Poles) in which her peasantry, alienated from the Polonized nobility, took small part, only aggravated her misery, because they gave the Russians a pretext for closing the Lithuanian schools, and finally, in 1864, for prohibiting all printing in Lithuania. This interdiction lasted forty years. Determined to completely Russify their former conquerors now brought low, the Russians nowhere used such oppressive measures as in Lithuania. But no amount of persecution, neither prison nor exile, could extinguish the national spirit of the masses of the people, which, fostered by the intel-

lectuals who had themselves sprung from the peasantry, grew in strength and intensity as the 19th century waned. Lithuanian books were smuggled from abroad. Lithuanian children were taught secretly, at home, and national individuality became more and more consistent, national aspirations grew ever clearer.

Opportunity for the public formulation of these aspirations came with the wave of revolution which swept over Russia after her defeat by Japan. On December 6th 1905 a Lithuanian congress was convened in Vilnius (Vilna), at which over 2,000 delegates, representing all classes and callings, demanded extensive autonomy for Lithuania, restored within her ethnographic boundaries and with her historic capital, Vilnius. The Russians assented to these demands and made lavish promises as to their fulfillment, promises which they never meant to keep. But the hope of liberty once roused could not again be given up; the Lithuanians only gathered strength for another and better opportunity which came with the World War.

(To be continued)

INVASION OF LITHUANIA BY THE ARMED FORCES OF THE SOVIET UNION

On June 14, 1940, at 11:00 p. m., several days after the Allied front in France had been pierced and Paris had surrendered, Mr. Molotov presented an ultimatum to the Minister of Foreign Affairs of Lithuania, repeating allegations and accusing the Lithuanian Government of

"1. ... brutally infringing the Treaty of Mutual Assistance concluded with the Soviet Union, and
"2. ... preparing aggression against the Soviet garrisons established in Lithuania by virtue of the said Treaty ..."

In consequence, "The Government of the Soviet Union considers as absolutely necessary and urgent
"1. That the Minister of the Interior, Skucas, and the Director of the Department of Security, Povilaitis, be immediately delivered to the legal authorities and tried as directly guilty of acts of provocation committed against the garrisons of the Soviet Union in Lithuania;
"2. That a government be immediately formed in Lithuania capable of assuring and resolved to assure the proper fulfillment of the Treaty of Mutual Assistance between the Soviet Union and Lithuania and firmly to suppress the enemies of this Treaty;

"3. That free entry into the territory of Lithuania be immediately assured for units of the Army of the Soviet Union which will be established in the most important centers of Lithuania and which will be sufficiently numerous to assure the possibility of applying the Treaty of Mutual Assistance between the Soviet Union and Lithuania and to put an end to the acts of provocation directed against the garrisons of the Soviet Union in Lithuania."

Union and Lithuania and to put an end to the acts of provocation directed against the garrisons of the Soviet Union in Lithuania."

The reply was to be given at 10:30 a. m. on June 15. But even before the expiration of this term, armored units of the Red Army and cavalry divisions, 300,000 men in all, poured into Lithuania. The legal government composed chiefly of Moscow stooges was formed, the so-called "elections" for the People's Diet staged, and the incorporation into the Soviet Union performed on August 3, 1940, by the Supreme Soviet in Moscow.

Possessing a very limited force, Lithuania alone was not in position to resist forcibly the Soviet aggression. An appeal to the League of Nations was out of the question, not only because of the political situation in existence at that time which had practically paralyzed the functioning of this international institution, but also because of the aggression against Finland the Union of the Soviet Socialist Republics six months before, on December 14, 1939, was ousted from the League of Nations.

Let Yourself Be Known

When you hear of a man who is going to make some purchase, to whom do you refer him? Naturally, you send him to the man or business you know is doing a good job. Some other man, some other business may be doing an even better job, but it can mean absolutely nothing to you if you do not know it.

It is the same way in the business of life underwriting. Hiding his light under a bushel never got any underwriter far. Why not make definite plans now to build prestige for yourself, to make yourself known favorably to more and more people?

Columbus Bulletin

This Nation will survive, this State will prosper, the orderly business of life will go forward if only men can speak in whatever way given them to utter what their hearts hold—by voice, by posted card, by letter or by press. Reason never has failed men. Only force and oppression have made the wrecks in the world.

William Allen White (1922).

Nothing will ruin the country if the people will undertake its safety; and nothing can save it if they leave that safety in any hands but their own.

Daniel Webster

83d CONGRESS, 1st Session

H. RES. 231

IN THE HOUSE OF REPRESENTATIVES

May 7, 1953

IR. KERSTEN of Wisconsin submitted the following resolution: which was referred to the Committee on Rules

RESOLUTION

Whereas the Government of the United States of America maintains diplomatic relations with the governments of the Baltic nations of Lithuania, Latvia, and Estonia and consistently has refused to recognize their seizure and forced "incorporation" into the Union of Soviet Socialist Republics; Now, therefore, be it

Resolved, That there is hereby created a select committee to be composed of seven Members of the House of Representatives to be appointed by the Speaker, one of whom he shall designate as chairman. Any vacancy occurring in the membership of the committee shall be filled in the same manner in which the original appointment was made.

The committee is authorized and directed to conduct a full and complete investigation and study of said seizure and forced "incorporation" of Lithuania, Latvia, and Estonia by the Union of Soviet Socialist Republics, including in such investigation, but not limited to, secret agreements pertaining to the Baltic nations between the United of Soviet Socialist Republics and German Nazi regime in the years of 1939-1940; treaties between the Baltic nations and the Union of Soviet Socialist Republics and the violation thereof; the infiltration of the Baltic nations by Soviet agents and the invasion of the Baltic nations by

the Soviet armed forces in the years 1939-1940; the fraudulent election system imposed upon the Baltic nations in the year 1940 to insure the election of persons favorable to the Union of Soviet Socialist Republics and inimical to the Baltic nations and the Baltic peoples.

The committee shall report to the House (or to the Clerk of the House if the House is not in session) as soon as practicable during the present Congress the results of its investigation and study, together with such recommendations as it deems advisable.

For the purpose of carrying out this resolution the committee, or any subcommittee thereof authorized by the committee to hold hearings, is authorized to sit and act during the present Congress at such times and places within or outside the United States, its Territories, and possessions, whether the House is in session, has recessed, or has adjourned, to hold such hearings, and to require, by subpoena or otherwise, the attendance and testimony of such books, records, correspondence, memoranda, papers, and documents, as it deems necessary. Subpoenas may be issued under the signature of the chairman of the committee or any member of the committee designated by him, and may be served by any person designated by such chairman or member.

SOVIET WAGES BUY LESS FOOD THAN BEFORE FIVE YEAR PLANS

WASHINGTON, D. C.—The Soviet workers' real earnings in terms of food purchasing powers are considerably below 1928 level, despite postwar price cuts, according to an article which will appear in the July Monthly Labor Review, published by the U. S. Labor Department's Bureau of Labor Statistics.

The year 1928, when a degree of free enterprise prevailed under the New Economic Policy (the "NEP") and the peasants had not yet been forced into collective farms, marked the high point in the Soviet level of living, according to the article. The decline in the level of living began with the introduction late in 1928 of the Five Year Plans "with their overriding, unrelenting emphasis on the expansion of heavy industry. From that time the Soviet consumer has never ceased to pay heavily to support this expansion."

Analysis of official Soviet prices and earnings shows that the average Soviet worker would have to work about 45 percent

longer in 1953 than he did in 1928 in order to buy the same weekly supply of seven important foods—bread, potatoes, beef, butter, eggs, milk, and sugar.

In particular, the Soviet worker now has to work about 67 percent longer to buy a pound of bread, about 43 percent longer to buy a pound of beef, and about 244 percent longer to buy a quart of milk. Potatoes alone, because of a 50-percent price cut in April this year, are slightly "cheaper" than they were in 1928.

The article states that the "increased worktime now required to purchase the food consumed weekly by the average family of four persons presumably answers the question why an exceptionally high percentage of women have to work outside the home."

"A Soviet worker, as sole supporter of a family of four, would now have to work over 75 percent of his time to buy only the seven foods in quantities which the average Moscow wage earner family purchased in 1928."

JUOZO B. KUDIRKOS SUTUOKTUVES

NORWOOD, Mass.—Šeštadienį, birželio 6 dieną, 2 valandą po pietų, klebonas kun. F. C. Norbutas surišo amžinu Moterystės Sakramento ryšiu Juozą B. Kudirką su Patricija E. Packard.

7-tą valandą ryte jų intencija buvo atlaikytos šv. Mišios. Vedybine puotą iškėlė jaunosios motina. Viešniai ir svečios gerai pavaišino. Veliau giminės nuvyko pas jaunąjį tėvą, kur praleido linksmai laiką.

Jaunavedys Juozas B. Kudirka priklauso prie Vyčių 27 kuopos, šv. Vardo draugijos, prie L. R. K. Susivienijimo 81-mos kuopos. Jis yra ilgamečio Susivienijimo 81-mos kuopos nario Prano ir Veronikos Kudirkų sūnus. Jo tėvas Pranas Kudirka yra vienas iš pirmųjų šv. Jurgio parapijos, Lietuvių Darbininkų Sąjungos ir kitų organizacijų įsteigėjų.

Angela Nelė Rukštelytė Ištėkėjo

Tą pačią dieną 3 valandą po

LRKSA KUOPŲ SUSIRINKIMAI

ELIZABETH, N. J.—3-čios kuopos susirinkimas bus liepos 5-tą dieną, tuoj po sumos, šv. Petro ir Povilo parapijos svėtainėje.

CLEVELAND, Ohio.—8-tos kuopos susirinkimas bus liepos 6-tą dieną, 7:30 P. M., Lietuvių svėtainėje, 6835 Superior Ave. Visos narės-nariai, dalyvauskite.

PHILADELPHIA, Pa.—10 kuopos susirinkimas bus liepos 5-tą dieną, tuoj po sumos šv. Kazimiero parapijos mokyklos kambary.

WILKES-BARRE, Pa.—14 kuopos susirinkimas bus liepos 5-tą dieną, tuoj po paskutinių mišių, šv. Trejybės parapijos svėtainėje.

TAMAQUA, Pa.—18-tos kuopos susirinkimas bus liepos 5-tą dieną, tuoj po sumos, bažnytinėje svėtainėje, susirinkimas bus sausio 11-tą dieną.

PHILADELPHIA, Pa.—20 kuopos susirinkimas bus liepos 5-tą dieną, šv. Jurgio parapijos svėtainėje.

CLEVELAND, Ohio.—50 kuopos susirinkimas bus liepos 9-tą dieną, Lietuvių svėtainėje, 6835 Superior Ave., 7:30 P. M.

GRAND RAPIDS, Mich.—54 kuopos susirinkimas bus liepos 5-tą dieną, tuoj po sumos, šv. Petro ir Povilo parapijos mokyklos kambary.

PATERSON, N. J.—65-tos kuopos susirinkimas bus liepos 5-tą dieną, 2 P. M., šv. Kazimiero parapijos svėtainėje, 147 Montgomery Pl.

SCRANTON, Pa.—83-čios kuopos susirinkimas bus liepos 2-ą dieną, K. of P. svėtainėje, Church Ave. 7:00 P. M.

HAZLETON, Pa.—90-tos kuopos susirinkimas bus liepos 5-tą dieną, tuoj po sumos, pas p. Stasiukoni, 107 Green St., W. Hazleton.

SO. BOSTON, Mass.—94 kuopos susirinkimas bus liepos 5-tą dieną, pabažnytinėje salėje, Fifth St., So. Boston, Mass.

WORCESTER, Mass.—98 kuopos susirinkimas bus liepos 5-tą dieną, 9:00 ryte, Aušros Vartų parapijos svėtainėje.

NEW BRITAIN, Conn.—109 kuopos susirinkimas bus liepos 13-tą dieną, 7:30 vakaro, šv. Andriejaus parapijos svėtainėje.

BROOKLYN, N. Y.—115 kuopos susirinkimas bus liepos 5-tą dieną, po 11-tos valandos Mišių šv. Jurgio parapijos svėtainėje, 207 York Street, Brooklyn.

MANCHESTER, N. H.—119 kuopos susirinkimas bus liepos 14-tą dieną, 8 val. vakaro, Lietuvių Klubu patalpose. Visi nariai-narės, dalyvauskite.

BROOKLYN, N. Y.—134 kuopos susirinkimas bus liepos 5-tą dieną, tuoj po sumos, Karalienės Angelių parapijos svėtainėje. Visi nariai ir narės, malonėkite dalyvauti.

ROCKFORD, Ill.—137-tos kuopos susirinkimas bus liepos 12-tą dieną, tuoj po sumos, šv. Petro ir Povilo parapijos svėtainėje.

BROCKTON, Mass.—141 kuopos susirinkimas bus liepos 5-tą dieną, tuoj po 10 val. Mišių šv. Kazimiero parapijos svėtainėje.

CLEVELAND, Ohio.—142 kuopos susirinkimas bus liepos 9-tą dieną, šv. Jurgio parapijos mokyklos patalpose. Pradžią 7:30 vakaro.

SCRANTON, Pa.—155-tos kuopos susirinkimas bus liepos 5-tą dieną, po pamaldų, šv. Mykolo parapijos svėtainėje.

PITTSBURGH, Pa.—158 kuopos susirinkimas bus liepos 5-tą dieną, tuoj po sumos šv. Kazimiero parapijos mokyklos kambary.

CHICAGO, Ill.—160-tos kuopos susirinkimas bus liepos 5-tą dieną, 1 P. M. šv. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos mokyklos patalpose. Visos narės-nariai, dalyvauskite.

CHICAGO, Ill.—163-čios kuopos susirinkimas bus liepos 12-tą dieną, tuoj po sumos, šv. Panelės Gimimo parapijos svėtainėje.

DAYTON, Ohio.—191-mos kuopos susirinkimas bus liepos 5-tą dieną, 2 val. po pietų šv. Kryžiaus parapijos svėtainėje.

DETROIT, Mich.—230 kuopos susirinkimas bus liepos 5-tą dieną, tuoj po paskutinių Mišių, šv. Petro parapijos svėtainėje.

BINGHAMTON, N. Y.—270 kuopos susirinkimas bus liepos 5-tą dieną, 2 val. po pietų, šv. Juozapo parapijos svėtainėje, kampas Glenwood ir Downs Ave.

LRKSA 245 KUOPOS NARIAMS

SCHENECTEDY, N. Y.—LRKSA 245 kuopos pusmetinis susirinkimas įvyks birželio 28-tą, 1953, tuojau po sumos šv. Kryžiaus parapijos svėtainėje. Valdyba prašo, kad visi nariai dalyvautų ir užsimokėtų duokles. Atsiveskite naujų kandidatų įsirašymui. Kuopos augimas ir veikla priklauso nuo visų narių operacijos. A. Z.

LRKSA 142-ROS KUOPOS VEIKLA

CLEVELAND, Ohio.—Birželio 11-tą LRKSA 142 kuopa laikė mėnesinį susirinkimą šv. Jurgio parapijos mokyklos patalpose.

Šiame susirinkime išklausti keli idomūs raportai.

Amerikos Lietuvių Tarybos skyriaus veiklos pranešimą padarė atstovė B. Bacevičienė.

Reik pažymėti, kad tragiškieji Lietuvos įvykiai paminėti birželio 13-tą dieną šv. Jono katedroje ir abiejose lietuvių parapijų banžyčiose birželio 14-tą buvo pamaldos už mirusius ir gyvus kėnčiančius lietuvius. 3-čią valandą P. M. buvo programa Lietuvių Kultūriniam daržely, kur prie dr. Basanavičiaus paminklo padėtas vainikas. Čia dalyvaavo Čiurlionio ansamblis vedamas prof. Mikulskio, skautai lietuviai, jūreiviai. Vadovaujant ALT skyriaus valdybos pareigūnams čia buvo atlikta įspūdinga programa.

Kultūrinio Darželio raporta pateikė atstovės Paulė Gludodienė ir B. Bacevičienė ir užkvietė kuopos narius liepos 12-tą dalyvauti visų tautų programoje—paminėjime Ohio valstybės 150 metų sukakties. Programa įvyks jugoslavų darželio aikštėje. Prasišė 1 valandą P. M. Dalyvaus daug žymių asmenų. Programa sudarys įvairių tautų tautiniai šokiai, žaidimai, dainos ir kiti numeriai. Dalyvaus ir lietuviai. Vadovaujant dr. Žilinskienei, skautės išpildys atatinamą numerį. Baigsis maždaug apie 3-čią valandą, po to publika lankys įvairių tautų darželius. Čia kiekviena tauta savo darželiuose turės pasirodymus. Lietuvių darželio bus demonstruojami lietuviški pyragaičiai, sūriai ir kiti lietuviški gaminiai. Jau apie 12-ka lietuvių šeimininkių pasižadėjo paruošti įvairius produktus. Prasišios ir kitos lietuvių šeimininkės prisidėti. Lietuvių visuomenė kviečiama dalyvauti liepos 12-tos iškilmėse.

Taipgi buvo raportas apie kuopos valdybos pareigūnų ir veikėjų pagerbimą įvykusį gegužės 17 dieną. A. C.

PARAPIJOS PIKNIKAS

CLEVELAND, Ohio.—Švento Jurgio parapijos piknikas įvyks sekmadienį, birželio 28-tą, Slapnicko sode—toj pačioj vietoj, kur buvo pereinatis metais. Rengėjai kviečia visuomenę dalyvauti.

Mrs. Durusevičienė lankėsi saulėtoj Floridėj ir aplankė daug draugų ir pažįstamų. Lietuvių veikimas ten yra vieningas. Kaip įvairių draugijų buvusiai pirmininkei ir veikėjai, tai buvo labai idomu susipažinti su floridiečių veikla. A. C.

America is not perfect, but the democratic ideal has sustained our Nation since its beginning. In our daily practices we have on many occasions fallen short of the ideal, but in the long run we have been moving in the direction of our goal. We must continue to move in that direction. Tom C. Clark

LINKSMOS ATOSTOGOS BUS VISIEMS,

kurie įsigys Nobelio premiją laimėjusį puikųjį romaną W. S. Reymont

KAIMIEČIAI

KAIMIEČIAI tai plati mums artimo kaimo epopėja. Autorius su dideliu įsijautimu, artistišku ryškumu ir smulkiai piešia: žmones, scenas, darbus, papročius, gamtą. Nepaprasta romano intriga, gili gaivališka meilė iki kraštutinės neapykantos ir neribo to pasiaukojimo. Ir ganta Kaimiečiuose spalvinga, plastiška, gyva susijusi su personažu vidiniu pasauliu. Tai meistriška išaištintas meno kūriny, kuris tikrai neapvils nė vieno skaitytojo.

IS SPAUDOS JAU PASIRODE KAIMIEČIŲ:

1 tomas—RUDUO—352 pusl., kaina \$3.00; II tomas—ZIERMA—386 pusl., kaina \$3.00; III tomas—PAVASARIS—472 pusl., kaina \$3.50.

Tuoj reikalaukite knygynose, pas spaudos platintojus, arba užsakymus adresuokite:

NEMUNAS, 3153 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

"GARSO" KNYGYNE

GALITE GAUTI ŠIAS KNYGAS

SVENTASIS RAŠTAS—NAUJASIS TESTAMENTAS. J. E. Arkiv. J. Skvirecko vertimas. NAUJASIS TESTAMENTAS apima visas keturias evangelijų knygas; Apaštaly Darbų aprašymą; laiškus Apaštaly: šv. Povilo, šv. Jokūbo, šv. Jono, šv. Judo ir gilijų ateinančių iš ano pasaulio dalykų Apreiškimą, surašytą apaštalo šv. Jono. Naujame Testamente yra surašytas Viešpaties Jėzaus darbai ir stebuklai.

SVENTASIS RAŠTAS tai yra KNYGA knygy. Todėl patys užsisakykite jį ir užsakykite mūsų broliams, kurie yra karu audrų išblaškyti. Jie yra labai išsilgę lietuviškų knygy. Stipriaus audkelo aparatai \$3.00; popieriniai viršeliai—\$2.00.

SVENTŲJŲ GYVENIMAI—Skaitymai kiekvienai dienai. Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveiksluota, puikiais, stipriaus aparatais su aukso kryžium ant viršaus. Kaina tik \$4.00.

LIEUVIŲ TAUTOS KELIAS. Parašė prof. M. Biržiška. Kaina (už abu tomus) \$6.00.

"VAI LĖKITE, DAINOS"—Gražiausių Liaudies Dainų Rinkinys. Parašė kun. J. Dabrila. Papildyta rinkinį išleido kun. Pr. M. Juras. Knyga 288 puslapių, nedidelio formato. Telpa 233 gražiausias populiariskiausios liaudies dainos. Kaina 1 (vienas) doleris.

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJA

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

Liūdnieji Lietuvos įvykiai ispūdingai paminėti

GARBĖS SVEČIAI—J. E. VYSKUPAS V. PADOLSKIS
IR U. S. KONGRESMANAS EDWARD J. BONIN—SU IŠVAŽIAVIMO RENGEJAIŠ IR PALYDOVAIS

Pirmoj eilėj (sėdint iš kairės dešinėn): adv. Jonas Nanorta, kun. Jonas Savulis, kun. Jonas Baltusevičius, J. E. vyskupas Vincentas Padolskis, U. S. kongresmanas Edward J. Bonin, Wm. T. Kvetkas, Aleksas Norvaiša, Matas Zujus; antroj eilėj: Leona Bagdonaitė, Julė Kazlauskaitė, Mrs. Patsy Simms, Marie Yanush, Mrs. Julia Judge, Mrs. Peter Susky, Petronė Baltrušaitienė; trečioj eilėj: Pranas Jurevičius, dr. Wm. Kriksčiūnas, Eddie White, dr. Daniel Urbanis, Al. Kalinauskas, P. J. Karašauskas ir Vincas Matikevičius.

Pereitą sekmadienį, birželio 21-ą, Rocky Glen parke, buvo skmingas išvažiavimas, kurį surengė LRKSA 5-toji apskritis. Šio išvažiavimo tikslas buvo paminėti tragiškuosius Lietuvos įvykius ir sukelti pinigų paremti Lietuvos išlaisvinimo akcijai.

2:40 P. M. parke pavilijone prasidėjo programa pritaikinta birželio metinių paminėjimui.

Maldą sukalbėjo J. E. vyskupas Vincentas Padolskis.

Amerikos himną sugiedojo muziko P. J. Karašausko vedamas vyrų choras ir publika. Programos vedėjas V. T. Kvetkas paaiškino šio rengimo tikslą ir pristatinėjo programos dalyvius.

LRKSA dvasios vadas, rengimo komiteto garbės pirmininkas, kun. Jonas F. Baltusevičius kalbėjo apie tragišką dabartinę Lietuvos padėtį.

Muziko P. J. Karašausko vedamas Plymouth'o šv. Kazimiero parapijos šv. Vardo draugijos vyrų choras sugiedojo "Ave Maria".

Kalba svečias Lietuvos tremtinys J. E. vyskupas Vincentas Padolskis. Lietuvos religinis, tautinis ir kultūrinis gyvenimas yra sužalotas. Vis dėlto mes, tikime, kad Lietuva bus laisva ir nepriklausoma ir kad mes tremtiniai grįšime į savo tėvynę. Reikia gilia padėką Amerikos lietuviams už jų pagalbą suteiktą Lietuvai praity ir teikiama dabar. Trumpai kalbėjo apie pirmąjį raudonųjų okupaciją, kurią pats pergyveno. Sveikino kenčiančios Lietuvos vardu palinkėdamas geriausios kloties ateity LRKSA, lietuvių katalikų parapijoms ir bendrai Amerikos lietuviams.

Advokatas Jonas Nanorta perskaitė rezoliuciją, kurios turinys yra toks:

June 21, 1953

RESOLUTION

WHEREAS, Communist Russia on June 15, 1940, by armed force occupied Lithuania and by fraudulent elections, which followed, forced the incorporation of Lithuania into the Union of Soviet Socialist Republics; and

WHEREAS, One year later, June 14-16, 1941, began destruction of Lithuania by mass deportations and by other cruel methods of liquidation of a people who had lived in the Baltic area for unknown centuries, and resettlement of Lithuania by people from the far reaches of Russia; and

WHEREAS, On these anniversary dates in June of 1953, there is before the Congress of the United States, House Resolution 231, that there be created a select committee of members of the House of Representatives authorized and directed to conduct a full and complete investigation and study of the seizure and forced incorporation of Lithuania, Latvia and Estonia, known as the Baltic States; and

WHEREAS, That said resolution was suggested as a means of bringing before the American people the facts of the cruel methods used in the incorporation of these Baltic States; and

WHEREAS, That such an investigation would bring out a factual record of a tragic story of a crime committed against a people by the Communists, which evidence could be of a useful purpose in the cold war;

WHEREAS, The United States has long recognized Lithuania as a free and sovereign Nation and still does, and;

Therefore, BE IT RESOLVED that we respectfully urge the Honorable Edward J. Bonin representing the 11th Congressional District and the Honorable Joseph L. Carrigg representing the 12th Congressional District of Pennsylvania

to continue their efforts on behalf of House Resolution 231 sponsored by Congressman Charles Kersten of Wisconsin, and

BE IT FURTHER RESOLVED that a copy of this resolution be sent to the Honorable Joseph Martin, Speaker

LUZERNIEČIAI RENGIA NAUJAM KLEBONUI KUN. V. ŠIMKONIUI PAGERBIMO BANKIETĄ

KUNIGAS KLEBONAS
VIKTORAS A. ŠIMKONIS

Pereitą sekmadienį, birželio 21-ą, Wanamie šv. Marijos parapijos žmonės surengė šaunų atsisveikinimo bankietą buvusiam jų klebonui kun. Viktorui A. Šimkoniu, o šį sekmadienį, birželio 28-ą, Sacred Heart parapijos auditorijoje, Charles St., Luzerne, Pa., šv. Onos parapija rengia jam didelį bankietą, kaip savo naujam klebonui.

Bankieto pradžia 6:15 P. M. Bus įvairi ir įdomi kalbų ir meninė programa.

Rengimo komiteto garbės pirmininkas kun. Leo Kroner; pirmininkas—Viktoras G. Motiejūnas—Machinist; vice pirmininkas—muzikas Jokūbas Varaitis; sekretorius Stanley Rikoski; išdininkas Kazys Stankevičius. Tikietų komisijos pirmininkas Tammas Grigas.

Įžanga \$2.50. Norintys įsigyti tikiėtų kreipkitės į rengimo komiteto narius.

Naujasis Luzerne šv. Onos parapijos klebonas kun. Viktoras A. Šimkonis kilęs iš Sugar Notch, Pa. Sūnus Ambraziejaus ir Marės (Slankauskaitės) Šimkonių. Tėvas ir motina jau yra mirę. Pradinį mokslą yra išėjęs Sugar Notch, 1920 metais įstojo į St. Mary's High School, Wilkes-Barre, Pa. Užbaigęs šią aukštesnę mokyklą įstojo į St. Mary's kolegiją Emmitsburgh, Md., kurią baigė 1923 metais. Bachelor of Arts laipsniu. Tų pačių metų rudenį įstojo į šv. Vincento seminariją Latrobe, Pa. Kunigu įšventas gegužės 21, 1932, šv. Petro Katedroje, Scranton, Pa. Kunigystės sakramentą

of the House of Representatives and members of Congress urging the passage of House Resolution 231 at the convenience of the Congress.

Al. Kalinauskas pasiūlė rezoliuciją priimt. Pasiūlymas buvo paremtas ir rezoliucija priimta vienbalsiai.

Kalba U. S. kongresmanas Edward J. Bonin. Jis daugiausia lieti atstovo Kersteno Kongresui įteiktą rezoliuciją 231 ir visu nuoširdumu užtikrinėjo, kad Washington'e šiai rezoliucijai pritarimas yra didelis ir kad ji bus priimta.

Muz. P. J. Karašausko vedamas choras sudainavo "Geležinio Vilko Maršą" ir sugiedojo Lietuvos himną.

J. E. vyskupas Padolskis sukalbėjo maldą ir suteikė palaiminimą.

Vyskupui ir kitiems garbės svečiams atvykus į pavilijoną, Petronės Baltrušaitienės suorganizuotos scrantonietės lietuvių tės, pasipuošę tautiniais rūbais, sudarė garbės sargybą.

Publikos pavilijone atsilankė keli šimtai. Jos būt buvę daug daugiau, jeigu nepaprastai tvankus oras. Dėl nepakenčiamos tvankumos kalbėtojai trumpino savo kalbas ir bendrai programa buvo "aptrimyta".

Prieš programą vietinių lietuvių katalikų parapijų kunigai turėjo bendrus pietus su J. E. vyskupu Padolskiu parko restauracijoje, o po pietų palydėjo į pavilijoną.

Publikos matėsi iš įvairių Wyoming Klonio lietuvių kolonijų, o daugiausia iš Scrantų.

Tą pačią dieną kitoj parko pusėj išvažiavimą turėjo Scrantono Lietuvių Politinis Klubas.

suteikė a. a. J. E. vyskupas Thomas C. O'Reilly.

Wanamie šv. Marijos ir Hanover šv. Juozapo parapijose jis klebonavo arti 20 metų, būtent, nuo rugsėjo 6, 1933, iki birželio mėn., 1953.

Kun. V. A. Šimkonis yra L. R. K. S. A. nariu iš pat jaunų dienų

Naujasis šv. Onos parapijos klebonas kun. Šimkonis pasižymi dideliu darbštumu, sumanumu ir maloniu būdu. Šios ypatybės padeda jam nuveikti didelius darbus.

Be abejonės, birželio 28-ą į pagerbimo bankietą suplauks ne tik parapijiečiai, bet ir gausingi jų gerbėjai svečiai iš kitų kolonijų.

A. A.

Mirusiems

A. a. Amelija Rinkienė, gyv. 1172 Wyoming Ave., Exeter, mirė birželio 11-ą, palaidota birželio 15-ą iš šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Velionė iš Lietuvos atvyko 55 metai atgal ir įsikūrė Exeter. Paliko du sūnus, dukterį ir keturis anūkus.

A. a. Marė Bieliūnienė, 251 Parsonage St., Pittston, mirė birželio 13-ą, palaidota birželio 17-ą iš Duryea šv. Juozapo bažnyčios parapijos kapinėse. Laidojimu rūpinosi direktorius Edwin Sites-Jasaitis. Velionė iš Lietuvos atvyko jauname amžiuje, ilga laiką gyveno Rochester, tik 10 metų atgal apsigyveno Pittston'e. Jos vyras mirė 1939 m. Paliko sūnų, penkias dukteris ir šešis anūkus.

BALTIMORE, Md.—Prelatas J. Mendelis, didelis tremtinių remėjas, atsiuntė BALFO centrui \$100.00 maistui pirkti ir \$100.00 vaikų vasaros stovykloms Vokietijoje.

BUY YOUR INDEPENDENCE
FOR YOUR SAVINGS BONDS
SAVE FOR YOUR INDEPENDENCE

DIDELĖ NAUJIENA!

DVIEJŲ DIENŲ IŠVAŽIAVIMAS Elmhurst, Penna. LIEPOS-JULY 4 IR 5, 1953 SU ĮDOMIA PATRIOTINE IR MENINE PROGRAMA.

SENELIŲ PRIEGLAUDOS PATALPOS, ELMHURST, PA. PELNAS JEZAUS NUKRYŽIUOTOJO SESERŲ VIENUOLYNUI IR SENELIŲ PRIEGLAUDAI

Sietmet metinis Elmhursto Jėzaus Nukryžiuotojo Seserų ir jų vedamos senelių prieglaudos naudai rengiamas išvažiavimas tęsis net dvi dienas—šeštadienį, liepos 4-ą, ir sekmadienį, liepos 5-ą.

LIEPOS 4-TĄ BUS ĮDOMI PATRIOTINE IR MENINE PROGRAMA. Kalbės prof. Antanas Kučas ir "Garso" redaktorius Matas Zujus. Kalbėto-

jai paaikšins Lietuvos laisvinimo reikalus ir kodėl reikia klabinti U. S. Kongreso duris, kad priimtų Kersteno rezoliuciją 231. Cia pat bus priimta rezoliucija Lietuvos laisvinimo reikalui. Meninė programa išpildys Scrantų šv. Mykolo ir kitų parapijų chorai. Programai vadovaus vienuolyno globėjas kun. Jonas F. Baltusevičius. Reigėjai turės standas su valgiais ir gėrimais.

RENGIMO KOMITETĄ IR ĮVAIRIAS KOMISIJAS SUDARO SIE:

Kun. J. F. Baltusevičius, Garbės Pirmininkas	Damzas Malašauskas	Helen Gedman	Anna Timinskas
Dominic Gedman ir Mrs. Julė Kazlauskas, generaliniai pirmininkai	Martin Kazlauskas	Mrs. Helen Kurauskas	Adam Lapinskas
Anthony Arbočius ir Mrs. Anita Burns, vice pirmininkai	Adam Lapinskas	Mrs. Jule Miscavage	Amelia Sarnauskas
Ernest Kollra, išdininkas	Martin Kazlauskas	Martha Yanusos	Ann Pasko
Mrs. Verna Sadauskas, Mrs. Helen Moran	Eileen Kollra	Mary Talkovich	Theresa Pasko
Mrs. Helen Grudis	Edward Pocius	Marion Kazlauskas	Eleanor Walber
George Sadauskas	Adele Palutis	Barbara Bavedas	Doiores Wilchinski
Stanley Skrec	Veronica Palutis	Anna Budvitis	Regina Grudis
Anthony Patelunas	Veronica Sarnauskas	Rose Zaramba	Ann M. Grudis
Stanley Miscavage	Robert Kazlauskas	Antoinette Shaleika	Marion Wyshock
Vincent Shaleika	Joseph Yanusos	Bessie Lozinger	Jean Purcell
Anthony Neinis	Albert Schwartz	Ann Patulunas	Peggy Peffer
Justin Butkus	Jean Pocius	Pearl Judge	Jean Lastauskas
Alex Miller	Leo Wyshock	Marie Yanusos	Jean Wyshock
Dom. Gedman	Petronella Simms,	Lorraine Yanoshot	George Slagis
John Stelmokas	John Kazlauskas	Jean Madus	John Rice
Stanley Kazlauskas	John Schwartz	George Simms	Al Miller
Anthony Genevich	Anna Lavetsky	Lemore Grudis	George Talkovich
	Peter Talkovich	Genevieve Miscavage	Edward Walsh
	Edward Wyshock	Georgina Grudis	Walter Kelesky
	John Stack	Michael Sarnauskas	Charles Lavetsky
	Mary Malachowski	Joseph Pavalonis	Ben Brensha
	Ann Schwartz	John Ramanauskas	Margaret Purcell
	Wallace Burns	Florence Miscavage	Lorraine Lavetsky
	Antonette Shaleika	Stanley Skrec	Nellie Wilshinski

RENGEJAI KVEICIA VISUOMENĖ GAUSINGAI DALYVAUTI IŠVAŽIAVIME, LINKSMAI PRALEISTI LAIKĄ IR PAREMTI SESELES IR JŲ KILNIĄ VEIKLĄ.

Philadelphia, Pa. — Birželio 22-ą dėl gumos sandėlio gaisro žuvo 12-ka asmenų.

KLAUSYKITES
LITHUANIAN MELODIES
KIEKVIENA SEKMADIENI
3:00 iki 3:39 P. M.
(Detroito laikui)
RADIO STATION WPAG
Bangs 1050 kil.
RALPH VALATKA,
Programos Vedėjas
15756 Leisure Avenue,
Detroit 27, Mich.
Telefonas Broadway 3-2224

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

- Kiekvienas Lietuvis Katalikas Turi Galimybės Pasirinkti Prieinama Kaina. Pasinaudokite Proga Žymiai Nupigintos Maldaknygės
- RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko ir išleido kun. Pr. M. Juras. 544 pusl. Kaina \$3.00.
- ATLAIDU ŠALTINIS, T. Kazimiero Kapucino. Stambiomis raidėmis, 574 puslapiu. Kaina \$3.75.
- ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaisė kun. J. K. Mišauskas. Tai vienatinė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis, kad žmonės gali sekti kuniga maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant mažiau 10 egzempliorių—10 centų.
- Žymiai Nupigintos Maldaknygės
- MALDŲ VAINIKELIS (originalė kaina 70 centų)..... 60
MALDŲ VAINIKELIS, juodais aparais..... 40
- Užsisakant kreipkitės į:
"GARSO" ADMINISTRACIJA
73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

BANKO PATVARKYMAI

Lietuvių banke valandos kiek pakeistos. Nuo birželio (June) 1, 1953, pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:30 ryto iki 2:30 p. p.; trečiadieniais ir šeštadieniais 9:30 iki 12 pietų; penktadieniais nuo 9:30 iki 2:30 ir nuo 4:30 iki 6 val. vakaro.

Taupymai nuo liepos (July) 1 d. duos 2½%. Ir padėti taupymai iki liepos 10-tai duos nuošimtį nuo liepos 1 dienos.

Taupymai yra saugūs po Federal Insurance Corp. gairė, kiekviena knygutė iki \$10,000.00 apsaugota.

Užbaigtas banko padidimo darbas, patogumai yra geresni ir atsilankę gauna kuo geriausius patarnavimus.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6712 SUPERIOR AVENUE
CLEVELAND, OHIO
HE. 1-2498